

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Centru (D. Gherasim)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghies, A. Toderaș, E. Bejenaru)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Chișca-Doneva, M. Ghervas, N. Vascan, N. Craiu, V. Burduh)

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire declarată de către Societatea pe Acțiuni „Incomlac”,

în cauza de contencios administrative, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei nr. 12 din 22/06/2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018,

împotriva deciziei din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 18 octombrie 2017 SA „Incomlac” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord, solicitând pronunțarea unei hotărâri cu privire la interzicerea punerii în executare a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, emise de Biroul Vamal Nord.

La 30 octombrie 2017, reprezentantul reclamatului, directorul Vladimir Jordan a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emise de Biroul Vamal Nord, în baza deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d. 13-14, vol. I A).

La 03 octombrie 2018, reprezentantul reclamatului directorul Vladimir Jordan, și-a completat pretențiile din acțiune, solicitând anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018 emisă de Biroul Vamal Nord și anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, ca act subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 (f.d. 117-120, vol. I A).

La 23 august 2018, reprezentantul reclamatului, directorul Vladimir Jordan, a înaintat cerere de completare a acțiunii, solicitând anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, ca act subsecvent deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d.134-135, vol. I A).

La 16 ianuarie 2018 SA „Incomlac” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord solicitând anularea în tot a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017 (f.d.2-6, vol. I B).

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a conexas cauza civilă nr. 3-10/2018 (09-3-855-19012018) depusă de SA „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord privind anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emisă în baza deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și anularea deciziei de regularizare nr. 17 din 10 septembrie 2018, cu pricina civilă nr.3-257/2017 (09-3-16271-23102017) depusă de SA „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord privind anularea deciziei de declanșare a executării silite a obligațiunii vamale emisă în baza deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare nr.193 din 16 august 2018 și anularea deciziei de regularizare nr. 17 din 10 septembrie 2018, pentru examinarea într-o singură procedură, atribuindu-i nr. 3-257/2017 (09-3-16271-23102017) (f.d.144, vol. I A).

La 27 februarie 2019, reprezentantul reclamatului, având în vedere conexarea cauzelor sus menționate, a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor, potrivit căreia a solicitat: anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017; anularea deciziei nr. 12 din 22 iunie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017; anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018; anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018 (f.d. 194, vol. I A).

Prin hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord.

A fost anulată decizia de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, decizia nr. 12 din 22 iunie 2018 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, decizia de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, decizia nr. 17 din 10 septembrie 2018 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Biroul Vamal Nord împotriva hotărârii din 20 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin decizia din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Biroul Vamal Nord.

A fost casată integral decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 20 martie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei nr. 12 din 22/06/2018 privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018, ca neîntemeiată.

La 16 noiembrie 2021, SA „Incomlac” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii și casarea deciziei din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 37-42, vol. V).

Din textul cererii de revizuire, rezultă că drept temei de revizuire SA „Incomlac” a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În esență, a indicat că contrar practicii CEDO potrivit căreia examinarea litigiului sub toate aspectele este posibilă doar cu participarea părților, care au posibilitate să dea explicațiile de rigoare vis-a-vis de circumstanțele de fapt și de drept (moment respectat de instanța de fond și cea de apel, care au dat câștig de cauză SA „Incomlac”), Curtea Supremă de Justiție a teoretizat litigiul ignorând argumentele aduse de SA „Incomlac”, iar în consecință s-a subminat orice încredere în sistemul de încasare a taxelor vamale, cât și în procedura de apărare a drepturilor contribuabililor față de abuzurile din partea organelor de stat.

În susținerea cererii de revizuire a indicat că declarațiile făcute de colaboratorii Serviciului Vamal cet. Golban Adrian, Dilion Tatiana, audiați în calitate de bănușiți în cauza penală nr. 2020970261 instrumentată de Procuratura Anticorupție, constituie o probă esențială pentru aprecierea legalității actelor administrative contestate de SA „Incomlac”. Or, prin această probă devin cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale, care nu au fost cunoscute SA „Incomlac” până la data examinării de către Curtea Supremă de Justiție a recursului.

A invocat că, circumstanțele expuse în ordonanța Procuraturii Anticorupție din 27 mai 2021 se rezumă la faptul că vinovăția pentru tratamentul tarifar preferențial nu poate fi pusă pe seama SA „Incomlac”. Or, declarațiile bănușiților Golban Adrian și Dilion Tatiana, potrivit cărora acceptarea declarațiilor constituie rezultat al administrării defectuoase de către Serviciul Vamal a sistemului informațional „Asycuda World” sau declarațiile făcute de specialiștii Suhanova Tatiana și Fetescu Cristina, potrivit cărora acceptarea declarațiilor vamale constituie o încălcare a obligațiilor de serviciu din partea inspectorilor vamali, pun integral vinovăția pentru acordarea tratamentului tarifar preferențial în seama Serviciului Vamal.

Faptul că doar Serviciul Vamal (prin angajații săi) este vinovat de crearea situației în care este posibilă post-factum o recalculare a obligațiilor vamale cu repercusiuni pecuniare majore a fost anterior invocat de SA „Incomlac”, însă a fost lăsat de Curtea Supremă de Justiție fără apreciere.

Revizuiantul a subliniat că, la emiterea deciziei nr. 3ra-532/2020 din 23 decembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție contrar recomandărilor conținute în Avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei „Privind calitatea hotărârilor judecătorești” nu a prezentat o motivație și o analiză clară asupra tuturor argumentelor aduse de SA „Incomlac” axându-se doar la un capăt al cererii, încălcând astfel dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Respectiv, procedura revizuirii urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

Examinând cererea de revizuire, prin prisma argumentelor și în limitele temeiurilor de drept invocate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că aceasta este inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Conform art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Din textul cererii de revizuire, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că revizuiantul solicită revizuirea deciziei din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, invocând temei de revizuire lit. b) art. 449 din Codul de procedură civilă, anume că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei și anume ordonanța de clasare a cauzei penale nr. 2020970261 a Procuraturii Anticorupție din 27 mai 2021.

Din sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă rezultă că, instanța de judecată urmează să constate dacă revizuientului i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute

revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, urmând a fi prezentate probe pertinente și concludente în acest sens.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de revizuire din 16 noiembrie 2021 de către revizuent, nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a prevederilor legale or, ordonanța de clasare a cauzei penale nr. 2020970261 a Procuraturii Anticorupție din 27 mai 2021 nu constituie circumstanță sau faptă esențială a cauzei.

La acest capitol, instanța de revizuire evidențiază faptul că prin ordonanța de clasare a cauzei penale nr. 2020970261 emisă la 27 mai 2021 de Procuratura Anticorupție, în acțiunile inspectorilor vamali Andrian Golban și Tatiana Dilion nu a fost stabilit întrunirea elementelor componente ale infracțiunii prevăzute de art. 329 din Codul penale, prin urmare dînșii au fost scoși de sub urmărire penală și clasată cauza penală.

Totodată, instanța de revizuire evidențiază că, decizia nr. 3ra-532/2020 a Curții Supreme de Justiție a cărei revizuire se solicită a fost pronunțată la 23 decembrie 2020, iar ordonanța de clasare a cauzei penale nr. 2020970261 a Procuraturii Anticorupție a fost adoptată la 27 mai 2021, prin urmare reieșind din sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă rezultă că proba la care face referire revizuientul, ordonanța de clasare a cauzei penale nr. 2020970261 a Procuraturii Anticorupție, a fost adoptată ulterior examinării cauzei de către Curtea Supremă de Justiție la 23 decembrie 2020, așa cum prevede temeiul de revizuire prevăzut de art.449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Astfel, această situație indică la caracterul declarativ al cererii de revizuire, care evidențiază simplul fapt al dezacordului revizuientului cu soluția dată de instanța de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii or, cele invocate în cererea de revizuire nu pot fi calificate altfel, decât o încercare a revizuientului de a crea doar aparențe privind existența unui temei de revizuire.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, admiterea cererii de revizuire în asemenea împrejurări contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În contextul dat, se cere a fi precizat că unul dintre aspectele fundamentale ale preemțiunii dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, între altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (prin prisma jurisprudenței CEDO *Brumărescu vs. România*; *Roșca vs. Moldova*).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 195, art. 230 din Codul administrativ, art. 449 lit. b), și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva deciziei din 23 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza de contencios administrative, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Incomlac” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei nr. 12 din 22/06/2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 228 din 12 octombrie 2017, anularea deciziei de regularizare a Biroului Vamal Nord nr. 193 din 16 august 2018, anularea deciziei nr. 17 din 10 septembrie 2018, privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal, emisă de Biroul Vamal Nord, ca act juridic subsecvent a deciziei de regularizare nr. 193 din 16 august 2018.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh